

2001. évi LVIII. törvény

a Magyar Nemzeti Bankról

Az Országgyűlés törvényt alkot a Magyar Nemzeti Bankról, annak elsődleges céljairól, alapvető feladatairól, intézményi, szervezeti, személyi, pénzügyi függetlenségéről, működéséről, figyelemmel a fejlett piacgazdaság követelményeire.

I. Fejezet

A MAGYAR NEMZETI BANK JOGÁLLÁSA, ELSŐDLEGES CÉLJA ÉS ALAPVETŐ FELADATA

1. § (1) A Magyar Nemzeti Bank (a továbbiakban: MNB) a Magyar Köztársaság központi bankja. Az MNB a Központi Bankok Európai Rendszerének tagja.

(2) Az MNB, valamint döntéshozó szerveinek tagjai e törvényben foglalt feladataik végrehajtása és kötelességeik teljesítése során függetlenek, nem kérhetnek és nem fogadhatnak el utasításokat az Európai Központi Bank kivételével a Kormánytól, az Európai Unió intézményeitől és szerveitől, tagállamainak kormányaitól vagy bármilyen más szervtől.

2. § Az MNB elnöke az Országgyűlésnek beszámolási kötelezettséggel tartozik.

3. § (1) Az MNB elsődleges célja az árstabilitás elérése és fenntartása.

(2) Az MNB elsődleges céljának veszélyeztetése nélkül, a rendelkezésére álló monetáris politikai eszközökkel támogatja a Kormány gazdaságpolitikáját.

Az MNB alapvető feladatai

4. § (1) Az MNB meghatározza és megvalósítja a monetáris politikát.

(2) Az MNB kizárólagosan jogosult bankjegy- és érmekibocsátásra. Az MNB által kibocsátott bankjegy és érme - ideértve az emlékbankjegyet és emlékérmét is - a Magyar Köztársaság törvényes fizetőeszköze.

(3) Az MNB hivatalos deviza- és aranytartalékot képez és kezeli azt.

(4) Az MNB a devizatartalék kezelésével és az árfolyampolitika végrehajtásával kapcsolatban devizaműveleteket végez.

(5) Az MNB kialakítja a fizetési és elszámolási, valamint az értékpapír-elszámolási rendszereket és figyelemmel kíséri (felvigyázza) azok tevékenységét e rendszerek biztonságos és hatékony működése, továbbá a pénzforgalom zavartalan lebonyolítása érdekében.

(6) Az MNB feladatai ellátásához szükséges statisztikai információkat gyűjt és hoz nyilvánosságra.

(7) Az MNB támogatja a pénzügyi rendszer stabilitását, valamint a pénzügyi rendszer prudenciális felügyeletére vonatkozó politika kialakítását és hatékony vitelét.

(8) Az MNB egyéb tevékenységet - jogszabályban meghatározott felhatalmazás alapján - csak elsődleges célja és alapvető feladatai teljesítésének veszélyeztetése nélkül folytathat.

II. Fejezet

AZ MNB FELADATAI

Monetáris politika

5. § Az MNB a 3. § (1) bekezdésében meghatározott elsődleges célja szolgálatában a 7. §-ban foglalt eszközökkel befolyásolja a pénz- és hitelkínálatot, valamint a pénz- és hitelkeresletet.

6. § Az MNB monetáris politikáját, valamint e politika érvényesítésének eszközeit e törvény keretei között önállóan alakítja ki.

A monetáris politika eszközei

7. § Monetáris politikáját az MNB az alábbi eszközökkel valósítja meg:

- a) számlavezetési körében betétet fogad el és megfelelő biztosíték ellenében hitelt nyújt a 16. §-ban foglalt korlátozással,
- b) nyíltpiaci műveletek és visszavásárlási megállapodások keretében értékpapírokat vásárol, elad és közvetít az azonnali és származtatott piacokon,
- c) saját értékpapírokat bocsát ki,
- d) árfolyamokat és kamatokat befolyásol és meghatároz,
- e) értékpapírokat számítol le (visszszámítol),
- f) szabályozza a kötelező tartalékot,
- g) egyéb jegybanki eszközöket alkalmaz.

8. §

Kötelező jegybanki tartalék

9. § (1) Az MNB elnöke rendeletében előírhatja, hogy pénzügyi intézmények és a befektetési vállalkozások idegen forrásaik meghatározott arányában (tartalékráta) tartalékot helyezzenek el az MNB-nél.

(2) Az MNB pénzügyi intézmények és befektetési vállalkozások különböző típusú forrásaira eltérő mértékű tartalékrátát írhat elő.

10. § (1) Az MNB elnöke rendeletben szabályozza a tartalék kiszámítására, képzésének és elhelyezésének módjára, valamint a teljesítés elmaradása esetén alkalmazandó intézkedésekre vonatkozó előírásokat.

(2) A tartalékráta mértékéről a monetáris tanács dönt. Az MNB elnöke a tartalékráta mértékét rendeletében hirdeti ki.

Árfolyamok

11. § (1) Az MNB külföldi pénznemek forintra és forintnak külföldi pénznemekre való átszámítására vonatkozó hivatalos árfolyamokat jegyez és hoz nyilvánosságra.

(2) Az árfolyamrendszerről és annak valamennyi jellemzőjéről, különösképpen a sáv szélességről, a középárfolyamról és a valutakosár összetételéről a Kormány az MNB-vel egyetértésben dönt. Az árfolyamrendszert érintő változtatások nem veszélyeztethetik az MNB árstabilitás elérésével és fenntartásával kapcsolatos elsődleges célját.

(3) Az MNB a (2) bekezdésben előírt módon kialakított árfolyamrendszer keretei között szükség és lehetőség szerint védi és befolyásolja az árfolyamokat a belföldi és a külföldi devizapiacokon.

(4) Az árfolyam-politikát a Kormány és az MNB az Európai Unió tagállamai közös érdekű ügyeként kezeli.

Kamatok

12. § Az MNB irányadó kamatként jegybanki alapkamatot állapít meg. Az MNB a jegybanki alapkamat mértékét a Magyar Közlönyben közzéteszi.

13. § A 9. § (1) bekezdésben meghatározott intézmények által elhelyezett kötelező tartalékok után az MNB kamatot téríthet. A kamatok a tartalékráta különböző típusú forrásai szerint eltérő mértékűek lehetnek.

Rendkívüli hitelnújtás hitelintézet szükséghelyzetében

14. § Amennyiben olyan körülmény áll fenn, amely miatt a hitelintézet működése a pénzügyi rendszer stabilitását veszélyezteti, az MNB a hitelintézetnek a monetáris finanszírozás 16. § (1) bekezdése szerinti tilalmának betartásával rendkívüli hitelt nyújthat. E hitel rendelkezésre bocsátását az MNB a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete (a továbbiakban: Felügyelet) intézkedésétől, valamint a Felügyelet által kezdeményezett intézkedésnek a hitelintézet részéről történő teljesítésétől is függővé teheti.

Az MNB számlavezetési tevékenysége; kapcsolat az államháztartással

15. § (1) Az MNB vezeti

- a) a kincstári egységes számlát,
- b) az Államadósság Kezelő Központ Zártkörűen Működő Részvénytársaság pénzforgalmi számláját,
- c) az Országos Betétbiztosítási Alap pénzforgalmi számláját és
- d) a Befektetővédelmi Alap pénzforgalmi számláját.

(2) Az MNB a kincstári egységes számla mindenkor egyenlege után a piaci kamatnak, de legfeljebb a jegybanki alapkamatnak megfelelő mértékű kamatot fizet a központi költségvetés javára.

16. § (1) Az MNB az államnak, helyi önkormányzatnak vagy az államháztartás körébe tartozó más intézménynek, az Európai Unió intézményeinek és szerveinek, a tagállamok központi kormányzatainak, a tagállami regionális, helyi vagy más közigazgatási szerveknek, egyéb közjogi testületeknek, vagy a felsoroltak befolyásoló irányítása alatt működő gazdálkodó szervezet részére - az Európai Közösséget létrehozó Szerződésnek a monetáris finanszírozás tilalmára vonatkozó 101. cikkében, továbbá a Szerződés 104. cikkében és a 104b. cikke (1) bekezdésében említett tilalmak alkalmazásához szükséges fogalmak meghatározásáról szóló 1993. december 13-i, 3603/93/EK tanácsi rendeletben foglaltak figyelembevételével - nem nyújthat folyószámlahitelt, nem biztosíthat részükre semmi egyéb hitellehetőséget, ezen intézmények értékpapírjait közvetlenül a kibocsátótól nem vásárolhatja meg (a monetáris finanszírozás tilalma).

(2) Az (1) bekezdés alkalmazása szempontjából egy gazdálkodó szervezetet akkor kell az állam, helyi önkormányzat vagy az (1) bekezdésben felsorolt intézmények befolyásoló irányítása alatt működőnek tekinteni, ha az állam, helyi önkormányzat vagy az államháztartás körébe tartozó más intézmény, az Európai Unió intézménye és szerve, a tagállamok központi kormányzata, a tagállam regionális, helyi vagy más közigazgatási szerve együttesen, közvetve vagy közvetlenül:

- a) a jegyzett tőkében többségi részesedéssel rendelkezik,
- b) ellenőrzi a részesedéshez fűződő szavazati jogok többségét, vagy
- c) kinevezheti a gazdálkodó szervezet vezető testülete és felügyelő bizottsága tagjainak több, mint felét.

(3) Az (1) bekezdés nem alkalmazható az állam, helyi önkormányzat vagy az államháztartás körébe tartozó más intézmény, az Európai Unió intézménye és szerve, a tagállamok központi kormányzata, a tagállam regionális, helyi vagy más közigazgatási szerve közvetlen vagy közvetett tulajdonában levő hitelintézet esetében. Ezen körbe tartozó hitelintézeteknek a jegybanki pénzkínálat vonatkozásában a magántulajdonban levő hitelintézetekkel azonos elbánásban kell részesülniük.

(4) E § alkalmazásában a közvetett tulajdon: egy vállalkozás tulajdoni hányadának, illetőleg szavazati jogának a vállalkozásban tulajdoni részesedéssel, illetőleg szavazati joggal rendelkező más vállalkozás (köztes vállalkozás) tulajdoni hányadán, illetőleg szavazati jogán keresztül történő birtoklása vagy gyakorlása.

17. § (1) Az MNB a külföldi pénznemben fennálló követeléseinek és kötelezettségeinek a tárgyév utolsó napján érvényes hivatalos árfolyamon történő értékeléséből származó árfolyamnyereséget, illetve árfolyamvesztéget a forint árfolyam kiegyenlítési tartalékába köteles helyezni.

(2) Az MNB a devizában fennálló, értékpapíron alapuló követelések piaci értékelése alapján megállapított különbözetet - a nyitóállomány visszavezetése után - a deviza-értékpapírok kiegyenlítési tartalékába köteles helyezni.

(3) Az (1) és a (2) bekezdésben meghatározott forint árfolyam kiegyenlítési tartalék és deviza-értékpapír kiegyenlítési tartalék az MNB saját tőkéjének része. A kiegyenlítési tartalékok egyenlegei egymással szemben nem számolhatók el.

(4) Amennyiben az (1), illetve a (2) bekezdés szerinti kiegyenlítési tartalékok valamelyike a rendelkezésre álló adatok alapján negatív egyenlegű, akkor a negatív egyenleg mértékéig a tárgyévet követő év március 31-éig a központi költségvetés közvetlenül a megfelelő kiegyenlítési tartalék javára készpénzben térítést nyújt, amit a tárgyévi mérlegben el kell számolni.

(5) Amennyiben az (1), illetve a (2) bekezdés szerinti kiegyenlítési tartalékok valamelyike a végleges adatok alapján - figyelemmel a (4) bekezdés szerinti térítésre is - negatív egyenlegű, akkor a részvényes 46/A. § b) pontjában foglaltak szerint hozott határozatát követő nyolc napon belül a központi költségvetés közvetlenül a megfelelő kiegyenlítési tartalék javára készpénzben térítést nyújt. Ha a (4) bekezdés szerinti térítés meghaladja a végleges adatok alapján megállapított egyenleget, akkor a túlfizetést az MNB a részvényes 46/A. § b) pontjában foglaltak szerint hozott határozatát követő nyolc napon belül a központi költségvetésnek megtéríti a kiegyenlítési tartalék terhére. E tételeket a kifizetések évében kell a mérlegben kimutatni.

18. §

19. § Az MNB az állam megbízása alapján, illetve az állam tulajdonában lévő értékpapírok - ide nem értve a részvényeket - tekintetében az állam megbízottjaként az értékpapírpiacra eljárhat.

20. § (1) Az állam megbízása alapján az MNB közreműködhet az állam devizában történő hitelfelvételeiben és külföldi értékpapír-kibocsátásaiban, valamint az állam külföldi követeléseinek kezelésével kapcsolatos feladatok ellátásában.

(2) Az MNB az állammal, illetőleg az állam megbízottjaként piaci feltételek mellett határidős és fedezeti ügyleteket köthet.

21. §

22. §

23. § (1)

(2)

24-25. §

Pénzforgalommal kapcsolatos feladatok

26. § (1) Az MNB alakítja ki az országos fizetési és elszámolási rendszert.

(2) A fizetési, illetve értékpapír-elszámolási rendszerekben történő teljesítés véglegességéről szóló törvény szerinti fizetési, illetve értékpapír-elszámolási rendszereket az MNB jelöli ki.

(3) Az MNB elnöke a 60. § (2) bekezdésében meghatározott körben szabályozza a pénzforgalom lebonyolítását.

(4) Fizetési mód kötelező alkalmazását csak törvény vagy kormányrendelet írhatja elő.

27. § (1) Az MNB engedélye szükséges a hitelintézeti elszámolóház üzletszabályzatának, szabályzatainak, illetőleg ezek módosításának hatálybalépéséhez.

(2) Az MNB az (1) bekezdés szerinti engedélyt akkor adja meg, ha az üzletszabályzat, illetve szabályzat megfelel az MNB elnöke által e törvény felhatalmazása alapján kiadott, a hitelintézeti elszámolóház üzletszabályzatának, szabályzatainak tartalmi és formai követelményeiről szóló rendeletében foglaltaknak.

(3) A hitelintézeti elszámolóház az MNB által engedélyezett üzletszabályzatát vagy üzletszabályzat módosítását legkésőbb az MNB engedélyének hatálybalépése napján, egységes szerkezetben a honlapján közzéteszi.

Jegybanki információs rendszer

28. § (1) A 4. § (1)-(7) bekezdéseiben meghatározott feladatai ellátásához - ideértve a monetáris, a fizetési mérleg és a kapcsolódó állományi, az értékpapír, a pénzügyi számla, a pénzügyi stabilitási, a pénzforgalmi, a fizetési rendszer statisztikák összeállítását - az MNB jegybanki információs rendszert működtet, amelyhez a jogszabályban meghatározott szervezetek és természetes személyek az MNB által előírt - személyes adatnak nem minősülő - információkat kötelesek szolgáltatni. A jegybanki információs rendszer működtetése során az MNB jogosult a hivatalos statisztikai szolgálathoz tartozó szervtől a rendelkezésre álló, személyes adatnak nem minősülő adatokat egyedi azonosításra alkalmas módon is átvenni. A jegybanki információs rendszer részeként működtetett statisztikai információs rendszer szakmai tartalmát és módszertanát az MNB - az államháztartásért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter), illetőleg a Felügyelet véleményét kikérve - a Központi Statisztikai Hivatallal egyetértésben alakítja ki.

(2) Az MNB nyilvánosságra hozza a hitelintézeti rendszer működésére és az ország pénzügyi helyzetére vonatkozó összes fontos információt, illetőleg ezek részletes adatait rendszeresen az Országgyűlés, a Kormány és a minisztériumok (központi államigazgatási szervek) rendelkezésére bocsátja.

(3) Az adatokat csak olyan formában lehet nyilvánosságra hozni, hogy azokból az egyedi adatszolgáltatókra vonatkozó információk ne legyenek megállapíthatók.

(4) Az MNB elnöke a jegybanki információs rendszerhez szolgáltatandó információk köréről, a szolgáltatás módjáról és határidejéről szóló rendeletében - az MNB alapvető feladatainak ellátásához szükséges kutatási, elemzési, döntés-előkészítési tevékenységek elvégzése érdekében - előírhatja, hogy a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Hpt.), a tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvény (a továbbiakban: Tpt.), a befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól szóló 2007. évi CXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Bszt.) hatálya alá tartozó szervezetek, az állami adóhatóság, a nyugdíj-biztosítási igazgatási szerv, az egészségbiztosítási szerv, a Központi Statisztikai Hivatal, a cégbíróság, továbbá a központi költségvetésből finanszírozott családtámogatási és fogyatékosügyi, szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi és közoktatási ellátásokra és támogatásokra vonatkozóan a kincstár a jegybanki információs rendszerbe történő információszolgáltatáshoz a kezelésükben lévő személyes adatot, adótitkot, banktitkot, értékpapírtitkot, biztosítási titkot és pénztártitkot visszafordíthatatlan módon úgy

módosítsák, hogy az információkat ne lehessen az érintettekkel kapcsolatba hozni, annak érdekében, hogy a szervezetre vonatkozó bizalmas vagy a természetes személyre vonatkozó személyes jellegtől így megfosztott információkat szolgáltatassák az MNB részére. Az MNB elnöke rendeletében kijelöli az információkat szolgáltató szervezeteket.

(5) Az MNB elnöke rendeletében úgy is előírhatja a (4) bekezdésben írt információk bizalmas vagy személyes jellegtől való megfosztását, hogy az információkat az MNB által egyedileg a (4) bekezdés alapján kötelezett rendelkezésre bocsátott kódképzési módszer alapján meghatározott anonim kapcsolati kóddal kell szolgáltatni. Az MNB ezen rendelkezésre bocsátást követően és az információszolgáltatást megelőzően a kódképzési módszert törli.

(6) Az MNB jogosult azonos kódképzési módszer alapján meghatározott anonim kapcsolati kóddal a (4) bekezdésben írt információkat több szervezettől megkérni, és az így kapott információkat összekapcsolni.

(7) A (4) bekezdés alapján kötelezett köteles megtagadni az információk átadását, ha az adatokat nem lehetséges megfosztani azok bizalmas vagy személyes jellegétől. A megtagadást és annak indokát a (4) bekezdés alapján kötelezett köteles az MNB tudomására hozni az információszolgáltatásra előírt határidőben.

(8) Az anonim kapcsolati kód képzésének módszerét és a kódképzés alapját az MNB úgy állapítja meg, hogy

a) a kódképzés alapját nem képezik olyan szervezetet vagy természetes személyt azonosító adatok, amelyek kezelésére az MNB jogosult,

b) a kódképzés konkrét, egyedi módszere tartalmaz egyedi, véletlenszerűen megállapított elemet.

(9) A (4) és (5) bekezdés szerinti információszolgáltatás során az információt szolgáltató szervezet az információszolgáltatás előtt a természetes személy lakcímére vonatkozó adatot úgy módosítja, hogy abból az érintett lakóhelye a kistérségnél pontosabban ne legyen megállapítható.

(10) Az MNB köteles az információk (4) és (5) bekezdés szerinti létrehozásával összefüggésben közvetlenül felmerülő, indokolt költségeket - részletes költségkimutatás alapján - az információt szolgáltató szervezeteknek az információszolgáltatást követően megtéríteni.

(11) A (4) bekezdés alapján kötelezett a kódképzés módszerét nem módosíthatja és azt az anonim kapcsolati kód képzése után haladéktalanul, majd magát az anonim kapcsolati kódot az információszolgáltatást követően haladéktalanul törli.

(12) Az MNB az összekapcsolást követően az anonim kapcsolati kód és az átvett adatok közötti kapcsolatot helyreállíthatatlanul megszünteti és az anonim kapcsolati kódot törli.

(13) A jelen § alkalmazásában anonim kapcsolati kód alatt az ugyanazon természetes személyre vagy szervezetre vonatkozó, természetes személyt vagy szervezetet azonosító adatokból olyan, véletlenszerű elemet is tartalmazó módszerrel képzett karaktersor értendő, amellyel ugyanazokból az adatokból mindig ugyanaz a karaktersor jön létre, de amely eredményeképpen létrejött karaktersorból a természetes személyt vagy szervezetet azonosító adatok nem állíthatók helyre.

Jegybanki ellenőrzés

29. § (1) A jegybanki ellenőrzés e törvény, a Hpt.-nek az MNB engedélyezési hatáskörébe tartozó kiegészítő pénzügyi szolgáltatások végzésének feltételeire vonatkozó rendelkezései, a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2007. évi CXXXVI. törvénynek (a továbbiakban: Pmt.) az MNB felügyeleti hatáskörébe tartozó kiegészítő pénzügyi szolgáltatást végző szolgáltatókra vonatkozó rendelkezései, továbbá az MNB elnöke rendeleteinek megtartására terjed ki. A jegybanki ellenőrzés a jogszabályban meghatározottak szerinti adatszolgáltatásból származó adatok ellenőrzése, illetve az MNB által lefolytatott ellenőrzési eljárás. Ennek keretében az MNB jogosult adatok, beszámolók, mérlegek, bizonylatok és vizsgálati anyagok bekérésére.

(2) Az MNB a jegybanki ellenőrzés során helyszíni ellenőrzésre is jogosult.

(3) A jegybanki ellenőrzést végző az ellenőrzés eredményes ellátásához szükséges helyiségbe (területre) beléphet, iratokat megtekintheti, tárgyat megvizsgálhatja, munkafolyamatot (tevékenységet) megfigyelheti, felvilágosítást kérhet és egyéb bizonyítást folytathat le. A jegybanki ellenőrzés időtartama legfeljebb hat hónap lehet.

(4) Amennyiben a vizsgált okmányok hitelességének vagy teljességének megállapítása, illetőleg a vizsgálati megállapítások kiegészítése válik szükségessé, úgy a jegybanki ellenőrzést végző jogosult a jegybanki ellenőrzés hatálya alá tartozó szervezeteknél és természetes személyeknél az (1) bekezdésben említett tárgykörökkel összefüggő tényeket vizsgálni.

(5) Jogszabálysértés, illetőleg a jegybanki előírások megsértésének megállapítása esetén az MNB köteles a szükséges intézkedéseket megtenni, így különösen:

a) jogkörét e törvény szerint gyakorolni;

b) a jegybanki ellenőrzés hatálya alá tartozó szervezet, illetve természetes személy figyelmét felhívni a tapasztalt jogszabálysértésre;

c) más szervet intézkedés végett megkeresni;

d) fegyelmi, szabálysértési, polgári, büntető- vagy egyéb eljárást kezdeményezni.

(6) A megkeresett szerv köteles az MNB megkeresését érdemben megvizsgálni és saját intézkedéséről az MNB-t harminc napon belül tájékoztatni.

30. §

Pénzkibocsátás

31. § (1) A bankjegyek és érmék kibocsátását, címletét és külső kiállítását, valamint bevonását az MNB elnöke rendeletben hirdeti ki. Az MNB elnökének rendeletében megjelölt határral a bevont bankjegyek és érmék elveszítik törvényes fizetőeszköz jellegüket.

(2) Az MNB által kibocsátott bankjegyeket és érméket azok bevonásáig magyar törvényes pénznemben teljesítendő fizetésnél mindenki köteles névértéken elfogadni.

(3) Az MNB a forgalomból általa bevont, törvényes fizetőeszköznek már nem minősülő bankjegyeket a bevonás határral számított 20 évig, az érméket a bevonás határral számított 5 évig névértéken magyar törvényes fizetőeszközzé váltja át. Az MNB e kötelezettsége ellátásához közreműködőt vehet igénybe.

(4) Készpénzben (bankjegy vagy érme átadásával) történő fizetés esetén 50 darabnál több érmét elfogadni csak a hitelintézet és a posta köteles egy fizetési művelet során.

(5) A hamis vagy meghamisított bankjegy és érme fizetési művelet során nem fogadható el.

(6) A nehezen felismerhető, valamint a sérült bankjegyet és érmét fizetési művelet során elfogadni nem kötelező.

(7) Az MNB a nehezen felismerhető, valamint a sérült bankjegyet és érmét törvényes fizetőeszközzé költségmentesen váltja át. Az MNB e kötelezettsége ellátásához közreműködőt vehet igénybe.

(8) Megsemmisült bankjegy vagy érme ellenértékét az MNB nem téríti meg. Bankjegy vagy érme tekintetében megsemmisítési eljárás nem indítható. A nehezen felismerhető, valamint a sérült törvényes fizetőeszköznek minősülő érme - ide nem értve az MNB által kibocsátott emlékérmét -, továbbá az MNB által már bevont érme alapanyagként való értékesítésének, illetve az ezen érmékből nyert alapanyagok értékesítésének kizárólagos joga az MNB-t illeti meg, azzal, hogy az értékesítés piaci feltételek mellett történik.

(9) Az MNB elnöke az e törvény felhatalmazása alapján kiadott, a készpénzforgalmazás feltételeit szabályozó rendeletében határozza meg az érme más címletű érmére, illetőleg bankjegyre, továbbá a bankjegy más címletű bankjegyre, illetőleg érmére való átváltásának szabályait, ideértve az átváltásra kötelezettek körét, a díjazás feltételeit is.

31/A. § (1) Az MNB ellátja a magyar és a külföldi törvényes fizetőeszközök hamisítás elleni védelmével kapcsolatban a hatáskörébe tartozó technikai és egyéb feladatokat, így különösen a készpénzszakértői, oktatási, adatszolgáltatási és tájékoztatási feladatokat. Az MNB készpénzszakértői feladatai ellátása során, a szakértői vizsgálat alapján hamisnak vagy meghamisítottak minősített fizetőeszközökkel összefüggésben indított büntetőeljárásban történő felhasználás céljából - az adott büntetőeljárás jogerős lezárásáig - jogosult a feltehetően hamis vagy meghamisított fizetőeszközök természetes személy befizetőjének (birtokosának) személyes adatait (családi és utónév, lakcím, azonosító okmány megnevezése és száma) kezelni, és ennek keretében az említett adatokat a pénzhamisítási ügyekben a büntetőeljárást lefolytató, illetve bűnüldözési feladatokat ellátó szervek részére továbbítani.

(2) A feltehetően hamis vagy meghamisított (a továbbiakban: hamisgyanús) magyar és külföldi fizetőeszközöket szakértői vizsgálat céljából az MNB részére meg kell küldeni, vagy a szakértői vizsgálatra történő továbbítás céljából az MNB elnökének rendeletében meghatározott szervezet részére át kell adni.

(3) A hamis és a meghamisított magyar és külföldi fizetőeszközökért nem jár térítés.

(4) Az MNB elnökének rendeletében meghatározott, a Hpt. szerinti pénzforgalmi, készpénz-átutalási, pénzváltási és pénzfeldolgozási szolgáltatást, továbbá a postáról szóló 2003. évi CI. törvény szerinti postai készpénz-átutalási, postai pénzforgalmi közvetítői és postautalvány-szolgáltatást nyújtó köteles az általa fellelt hamisgyanús magyar és külföldi fizetőeszközöket az MNB-nek megküldeni, valamint a fellelés körülményeiről az MNB által előírt módon és tartalommal, ideértve az (1) bekezdésben meghatározott személyes adatokat is, adatszolgáltatást teljesíteni.

32. § Az MNB a bankjegy- és érme-előállítás költségeit ráfordításai között számolja el.

33. §

34. § (1) Forgalomban lévő törvényes fizetőeszközzel utánzatot készíteni vagy készíttetni bármely célra csak az MNB elnökének rendeletében meghatározottak szerint lehet. Az utánzatok előállítása, nyilvántartása, őrzése és megsemmisítése tekintetében az MNB elnökének rendeletében meghatározottak szerint kell eljárni.

(2) Az euro-utánzatokra - ideértve az euro-érmékhez hasonló érmekeket és zsetonokat is - vonatkozó előírásokat a szankciókra vonatkozó szabályok kivételével az euro-érmékhez hasonló érmekekről és zsetonokról szóló, 2004. december 6-i 2182/2004/EK tanácsi rendelet előírásainak figyelembevételével az MNB elnökének rendelete határozza meg.

III. Fejezet

AZ MNB KAPCSOLATAI MÁS SZERVEKSEL

Kapcsolat az Országgyűléssel

35. § Az MNB elnöke az MNB tevékenységéről és monetáris politikájáról évente beszámol az Országgyűlésnek. Az Országgyűlés eseti tájékoztatást is kérhet.

Kapcsolat a Kormánnyal, a minisztériumokkal és a nyilvánossággal

36. § Az MNB feladataival és a pénzügyi rendszer működésével kapcsolatos döntések és jogszabályok tervezeteire nézve ki kell kérni az MNB véleményét.

37. § A miniszter az MNB-t előzetesen tájékoztatja a költségvetési javaslatról. Az MNB jogosult ezzel kapcsolatos véleményét a Kormánynak, illetve a költségvetésről szóló törvényjavaslat Országgyűléshez történő benyújtását követően az Országgyűlés illetékes bizottságának is kifejtetni.

38. § Az MNB-t e törvényben meghatározott feladatkörében a Kormány nem utasíthatja.

39. § (1) A monetáris tanács (49. §) napirendjét a Kormánynak meg kell küldeni.

(2) A monetáris tanács ülésein a Kormányt szavazati jog nélkül a miniszter vagy az általa felhatalmazott személy képviseli.

40. § A Kormány ülésének az MNB feladatkörét érintő napirendi pontjához az MNB elnökét meg kell hívni.

41. § (1) Az MNB a monetáris folyamatok alakulásáról és alapvető feladatai körébe tartozó egyéb lényeges kérdésekről legalább negyedévente jelentést készít és hoz nyilvánosságra. A tájékoztatás módjáról és gyakoriságáról az MNB közleményt jelentet meg.

(2) Az MNB a Kormány, illetve a minisztériumok részére a monetáris folyamatok alakulásáról és alapvető feladatai körébe tartozó egyéb lényeges kérdésekről kérésre eseti információt nyújt.

(3) Az MNB elnöke az MNB működésének irányításával összefüggő, a működés szempontjából kiemelten fontos, az 50. § (1) bekezdés szerinti jogkörében meghozott döntéseiről a döntés meghozatalát követően a minisztert tájékoztatja. Az MNB köteles az általa végrehajtott devizaműveletekről, valamint az arany- és devizatartalékokról a minisztert hetente tájékoztatni. A miniszter és az MNB elnöke évente írásban megállapodnak az MNB által szolgáltatandó további információk köréről.

(4) A Kormány felkérése alapján az MNB elláthatja a nemzetközi pénzügyi szervezetekben a Kormányra háruló feladatokat, amennyiben erről törvény eltérően nem rendelkezik.

42. § A Kormány, illetve a minisztériumok (központi államigazgatási szervek) az MNB kérésére tevékenységükkel kapcsolatban információt nyújtanak.

Kapcsolat a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletével

43. § (1) Az MNB feladatai ellátása során együttműködik a Felügyelettel.

(2)

44. § (1) Az MNB és a Felügyelet azokat az adatokat és információkat bocsátja egymás rendelkezésére, amelyek a másik szervezet feladatának ellátásához szükségesek.

(2) A feladat ellátásához szükséges adat- és információátadás módját és rendjét az MNB és a Felügyelet megállapodásban rögzíti.

Kapcsolat az Állami Számvevőszékkal

45. § (1)

(2) Az Állami Számvevőszéknek az MNB feletti ellenőrzési jogköréről az Állami Számvevőszékről szóló törvény rendelkezik.

(3) Az MNB könyvvizsgálójának megválasztását, illetve visszahívásának kezdeményezését megelőzően az Állami Számvevőszék elnökének a véleményét ki kell kérni.

(4)

IV. Fejezet

AZ MNB SZERVEZETE

Az MNB jogi formája

46. § (1) Az MNB részvénytársasági formában működő jogi személy.

(2) Az MNB cégnevét a cégjegyzékbe nem kell bejegyezni. A részvénytársaság elnevezést az MNB cégnevében nem kell feltüntetni.

(3) Az MNB alapító okiratát a részvényes állapítja meg, amelyet be kell mutatni az Országgyűlésnek.

(4) Az MNB részvényei az állam tulajdonában vannak. Az államot mint részvénytulajdonost a miniszter képviseli.

(5) Az MNB jegyzett tőkéje 10 000 000 000 Ft, azaz tízmilliárd forint.

46/A. § A részvényes részvényesi határozattal dönt:

a) az alapító okirat megállapításáról és módosításáról,

b) a mérleg és az eredménykimutatás megállapításáról,

c) a könyvvizsgáló megválasztásáról és visszahívásáról,

d) a könyvvizsgáló díjazásának megállapításáról.

Az MNB szervei

47. § (1) Az MNB szervei: a monetáris tanács és a felügyelő bizottság.

(2) Az MNB-ben közgyűlés és igazgatóság nem működik.

48. §

A monetáris tanács

49. § (1) Az MNB - a 4. §-ban, a 11. § (2) bekezdésében, valamint a 14. §-ban meghatározott feladataival kapcsolatos - legfőbb döntéshozó szerve a monetáris tanács.

(2) A monetáris tanács szükség esetén bármikor összehívható, de havonta legalább egy alkalommal ülésezik.

(3) A monetáris tanács legalább öt-, legfeljebb héttagú testület. A monetáris tanács tagjai megbízatásuk időtartama alatt munkaviszonyban állnak az MNB-vel.

(4) A monetáris tanács tagjai:

a) az MNB elnöke, mint a monetáris tanács elnöke;

b) az MNB alelnökei;

c) további legfeljebb négy tag, akiket hat évre a köztársasági elnök nevez ki.

(5) A monetáris tanács tagjává az a magyar állampolgár nevezhető ki, aki monetáris, pénzügyi, illetőleg a hitelintézeti tevékenységgel kapcsolatos kérdésekben kiemelkedő elméleti, illetőleg gyakorlati szakmai ismeretekkel rendelkezik.

(6) A javasolt személyt az Országgyűlés illetékes bizottsága meghallgatja.

(7) A monetáris tanács tagja a kinevezésében megjelölt időpontban, ennek hiányában kinevezésével hivatalba lép. A monetáris tanács tagja a köztársasági elnök előtt az egyes közjogi tisztségviselők esküjéről és fogadalmáról szóló törvény szerinti szöveggel esküt vagy fogadalmat tesz és okmányt ír alá.

(8) A monetáris tanács tagjának megbízatása megszűnik:

a) a megbízatási időtartam leteltével;

b) lemondással;

c) felmentéssel;

d) halállal.

(9) A lemondást írásban kell közölni a köztársasági elnökkel és a miniszterelnökkel.

(10) A monetáris tanács tagjait a köztársasági elnök kizárólag abban az esetben mentheti fel, ha a monetáris tanács tagja nem felel meg a feladatai ellátásához szükséges feltételeknek, illetve súlyos kötelezettségzegést követ el.

(11) A (4) bekezdés c) pontja szerinti tagok közül két fő kinevezésére, illetve felmentésére a javaslatot az MNB elnöke teszi meg, amelyet - egyetértése esetén - a miniszterelnök terjeszt a köztársasági elnök elé. További két tag kinevezésére és felmentésére a miniszterelnök az MNB elnöke véleményének kikérésével tesz javaslatot a köztársasági elnöknek. A (4) bekezdés c) pontja szerinti tagokat a miniszterelnök és az MNB elnöke felváltva jelöli.

(12) A (11) bekezdés szerinti felmentési javaslatot a monetáris tanács érintett tagja részére meg kell küldeni, aki a Munka Törvénykönyve (a továbbiakban: Mt.) szabályai szerint munkaügyi bírósághoz fordulhat.

(13) A (11) bekezdés szerinti felmentésre irányuló javaslat a bírósághoz fordulási határidő lejártát vagy - bírósághoz fordulás esetén - a bíróság döntésének jogerőre emelkedését követően terjeszthető a köztársasági elnök elé.

(14)

(15) A monetáris tanács határozatképes, ha tagjainak többsége jelen van. A monetáris tanács határozatait a jelenlévők egyszerű szótöbbségével hozza, szavazategyenlőség esetén elnökének, illetve az elnök akadályoztatása esetén elnökhelyettesének szavazata dönt.

(16) A monetáris tanács álláspontját a monetáris tanács elnöke vagy - akadályoztatása esetén - elnökhelyettese jogosult nyilvánosságra hozni.

(17) A monetáris tanács évente az első ülésen a jelenlévők egyszerű szótöbbségével megválasztja a monetáris tanács elnökhelyettesét. Az elnökhelyettes megbízatásának megszűnése esetén a monetáris tanács a soron következő ülésén új elnökhelyetteset választ.

(18) A monetáris tanács tagjai - ideértve az MNB elnökét és alelnökeit -, valamint a felügyelő bizottság tagjai megbízatásuk megszűnését követő 3 éven belül monetáris tanácsi tagságra nem jelölhetők.

(19) Az Európai Közösséget létrehozó Szerződés 122. cikke szerinti eltérés Tanács döntésével történő megszüntetése hatálybalépésének napján a monetáris tanács megszűnik, tagjainak a monetáris tanácsban betöltött megbízatása e nappal lejár.

Az MNB elnöke

50. § (1) Az MNB élén elnök áll. Az elnök felelős a monetáris tanács döntéseinek végrehajtásáért és az MNB működésének irányításáért. Az elnök hatáskörébe tartozik:

a) a 4. §-ban foglalt feladatok végrehajtásának irányítása;

b) a felügyelő bizottság hatáskörébe nem tartozó feladatok tekintetében az MNB belső ellenőrzési szervezetének irányítása;

c) az MNB alkalmazottai - ide nem értve a monetáris tanács 49. § (4) bekezdés c) pontja szerinti tagjait - fölötti munkáltatói jogok gyakorlása, kivéve az alelnökök kinevezésével, illetve felmentésével kapcsolatos jogkört;

d) minden egyéb, az MNB működésének irányításával összefüggő, a monetáris tanács hatáskörébe nem tartozó döntés meghozatala.

(2) Az MNB elnöke a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (a továbbiakban: Gt.) 247. §-a alapján vezető tisztségviselőnek minősül.

(3) Az MNB elnökét hatéves időtartamra a miniszterelnök javaslatára a köztársasági elnök nevezi ki.

(4) Az MNB elnökét a 49. § (10) bekezdésében foglaltaknak megfelelően a köztársasági elnök menti fel a miniszterelnök javaslatára.

(5) A (4) bekezdés szerinti felmentési javaslatot az MNB elnöke részére meg kell küldeni, aki az Mt. szabályai szerint munkaügyi bírósághoz fordulhat.

(6) A felmentésre irányuló javaslat a bírósághoz fordulási határidő lejártát vagy - bírósághoz fordulás esetén - a bíróság döntésének jogerőre emelkedését követően terjeszthető a köztársasági elnök elé.

(7) Az MNB elnökét akadályoztatása esetén az általa kijelölt általános hatáskörű alelnök helyettesíti.

(8) Az elnök (1) bekezdés szerinti hatásköreit az alelnökökre átruházhatja.

(9) A 49. § (5)-(10) bekezdéseit az MNB elnöke tekintetében is alkalmazni kell.

Az MNB alelnökei

51. § (1) Az MNB-nek két alelnöke van. Kinevezésükre, illetve felmentésükre a javaslatot az MNB elnöke teszi meg, amelyet - egyetértése esetén - a miniszterelnök terjeszt a köztársasági elnök elé. A javaslatnak tartalmaznia kell

a kinevezendő alelnök feladatkörét. Az alelnök feladatkörének változásáról az MNB elnöke tájékoztatja a köztársasági elnököt, a miniszterelnököt és az Országgyűlés illetékes bizottságát.

(2) Az MNB alelnökeinek megbízatása hat évre szól.

(3) A 49. § (5)-(10) és (12)-(13) bekezdéseit az MNB alelnökei tekintetében is alkalmazni kell.

52. §

A felügyelő bizottság

52/A. § (1) A felügyelő bizottság az MNB folyamatos tulajdonosi ellenőrzésének szerve.

(2) Az MNB belső ellenőrzési szervezete, a (3) bekezdésben foglalt korlátozással, a felügyelő bizottság, illetőleg a felügyelő bizottság hatáskörébe nem tartozó feladatok tekintetében az elnök irányítása alá tartozik. Amennyiben az elnök az irányítási jogkörének gyakorlása során olyan vizsgálati megállapításról szerez tudomást, amely a felügyelő bizottság hatáskörébe tartozik, akkor erről a megállapításról tájékoztatást ad a felügyelő bizottságnak.

(3) A felügyelő bizottság ellenőrzési hatásköre nem terjed ki a 4. § (1)-(7) bekezdésében meghatározott feladatokra, illetve azoknak az MNB eredményére gyakorolt hatására. A felügyelő bizottság a Gt. 35. § (3) bekezdésében előírt jelentését ezen korlátozásoknak megfelelően készíti el.

(4) A felügyelő bizottság tagjai:

a) az Országgyűlés által választott elnöke,

b) az Országgyűlés által választott további tagok,

c) a miniszter képviselője,

d) a miniszter által megbízott szakértő.

(5) A (4) bekezdés a) és b) pontja szerinti tagok együttes számának meghatározásához meg kell állapítani a felügyelő bizottság megválasztására irányuló eljárás megkezdésének napján az Országgyűlés kormánypárti képviselőcsoportjainak számát és ellenzéki képviselőcsoportjainak számát. A tagok együttes száma megegyezik az így megállapított két szám közül a nagyobbik kétszeresével. A tagok felét a kormánypárti, másik felét az ellenzéki képviselőcsoportok jelölik úgy, hogy minden képviselőcsoport legalább egy tagot jelöl. Ha valamelyik képviselőcsoport nem jelöl tagot, az adott oldal másik (többi) képviselőcsoportja(i) jelöl(nek) helyette. Nem akadály a felügyelő bizottság megválasztásának, ha nem állítanak annyi jelöltet, amennyit meg lehet választani.

(6) A felügyelő bizottság elnökét a kormánypárti képviselőcsoport(ok) jelöli(k).

(7) A képviselőcsoportok jelöltjeinek (4) bekezdés b) pontja szerinti taggá történő megválasztásáról az Országgyűlés egyszerre, egy csoportban szavaz.

(8) Felügyelő bizottsági tagnak hitelintézeti, pénzügyi, illetve számviteli kérdésekben kiemelkedő szakmai ismeretekkel, valamint az országgyűlési képviselők választásán választójoggal rendelkező magyar állampolgárt lehet jelölni.

52/B. § A felügyelő bizottság tagjainak megbízatása az Országgyűlés megbízatásának időtartamára szól, és az Országgyűlés megbízatásának megszűnéséig tart. A felügyelő bizottság működése addig tart, amíg az új Országgyűlés az alakuló üléstől számított három hónapon belül az új felügyelő bizottsági tagokat megválasztja. Ha az új Országgyűlés az említett határidőig az új felügyelő bizottsági tagokat nem választja meg, a felügyelő bizottság működése mindaddig tart, amíg az új Országgyűlés a felügyelő bizottsági tagokat megválasztja.

52/C. § A felügyelő bizottsági tagot az őt megválasztó Országgyűlés, illetőleg az őt megbízó miniszter hívhatja vissza.

52/D. § A felügyelő bizottsági tag az őt megválasztó Országgyűlésnek, illetőleg az őt megbízó miniszternek tájékoztatási kötelezettséggel tartozik.

Az elnök, az alelnökök, a monetáris tanács és a felügyelő bizottság tagjainak díjazása

53. § (1) Az elnök MNB-től származó tárgyévi összes keresete az elnök részére előző évre megállapított összes keresetnek az Európai Unió Bizottságának a tárgyévet megelőző évben benyújtott konvergencia programban a tárgyévre vonatkozó várható fogyasztói árindex értékével megemelt összege.

(2) Az 50. § (7) bekezdése szerinti alelnök MNB-től származó keresete az elnök keresetének 80%-a.

(3) Az MNB további alelnökének MNB-től származó keresete az elnök keresetének 70%-a.

(4) A monetáris tanács 49. § (4) bekezdésének c) pontjában meghatározott tagjainak MNB-től származó keresete az elnök keresetének 35%-a.

(5) A felügyelő bizottság elnökének tiszteletdíja az MNB elnöke MNB-től származó keresetének 15%-a.

- (6) A felügyelő bizottság további tagjainak tiszteletdíja az MNB elnöke MNB-től származó keresetének 10%-a.
(7) Az MNB elnökét és alelnökeit a monetáris tanácsi tagságért külön díjazás nem illeti meg.
(8) Az MNB elnökét és alelnökeit megbízatásuk 49. § (8) bekezdésének *a*) pontja szerinti megszűnésekor hathavi keresetükkel azonos összegű végkielégítés illeti meg.

Titoktartási kötelezettség és az alkalmazottak jogállása

54. § (1) Az MNB alkalmazottai és felügyelő bizottsági tagjai kötelesek a feladatkörük ellátása során tudomásukra jutott államtitkot, banktitkot, értékpapírtitkot és üzleti titkot megőrizni. Ez a kötelezettség a megbízatás megszűnését követően is fennmarad.

(2) A banktitok, az értékpapírtitok és az üzleti titok fogalmára, és azok megtartásának kötelezettségére az ezt szabályozó törvények rendelkezései az irányadók.

55. §

56. § Az MNB alkalmazottaira - e törvényben szabályozott kivételekkel - az Mt. rendelkezéseit kell alkalmazni.

Összeférhetlenség

57. § (1) Az MNB 49. § hatálya alá tartozó, valamint a 4. § (1)-(7) bekezdéseiben meghatározott alapvető feladatokat ellátó (a továbbiakban: minősített munkakört betöltő) alkalmazottja - ha törvény eltérően nem rendelkezik - nem létesíthet és nem tarthat fenn tagsági viszonyt, munkaviszonyt vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyt, vezetői tisztségviselői jogviszonyt vagy felügyelő bizottsági tagságot pénzügyi intézménynél, ide nem értve azon pénzügyi intézményt, amelyben az MNB részesedéssel rendelkezik, kiegészítő pénzügyi szolgáltatást végző egyéb jogi személynél, befektetési vállalkozásnál, az Országos Betétbiztosítási Alapnál és a Befektetővédelmi Alapnál.

(2) Az MNB 49. § hatálya alá tartozó, valamint a minősített munkakört betöltő alkalmazottja pénzügyi intézményben, kiegészítő pénzügyi szolgáltatást végző jogi személyben és befektetési vállalkozásban - a (3) bekezdésben foglalt kivétellel - befolyással nem rendelkezhet.

(3) Az MNB 49. § hatálya alá tartozó, valamint a minősített munkakört betöltő alkalmazottja

a) a jogviszonya keletkezésének időpontjában nyilatkozik a meglévő és

b) a hagyatékátadó végzés jogerőre emelkedését követően haladéktalanul nyilatkozik a jogviszonyának fennállása alatt öröklés útján szerzett,

pénzügyi intézményben, kiegészítő pénzügyi szolgáltatást végző jogi személyben, befektetési vállalkozásban lévő befolyásáról és a befolyását az MNB-vel létrejövő jogviszonya keletkezésének az időpontjától számított, illetőleg az öröklés esetén a hagyatékátadó végzés jogerőre emelkedését követő három hónapon belül megszünteti.

(4) Az MNB 49. § hatálya alá tartozó, valamint a minősített munkakört betöltő alkalmazottja a Bszt. szerinti pénzügyi eszköz szerzését - az állampapír, a nyilvános, nyíltvégű, befektetési alap által kibocsátott befektetési alapjegy kivételével - a megszerzést követő három munkanapon belül köteles bejelenteni.

(5) Az MNB 49. § hatálya alá nem tartozó alkalmazottja munkaviszonyt, munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyt csak az MNB elnökének előzetes engedélyével létesíthet vagy tarthat fenn, kivéve a tudományos, oktatási, művészeti, lektori, szerkesztői, valamint jogi oltalom alá eső szellemi tevékenységet, amelyet köteles bejelenteni.

(6) Az MNB 49. § hatálya alá nem tartozó és nem minősített munkakört betöltő alkalmazottja

a) a jogviszonya keletkezésének időpontjában nyilatkozik a pénzügyi intézményben, kiegészítő pénzügyi szolgáltatást végző jogi személyben, befektetési vállalkozásban fennálló befolyásáról, és

b) haladéktalanul nyilatkozik, ha jogviszonya fennállása alatt az *a*) pontban meghatározott befolyást szerzett.

(7) Az MNB alkalmazottja haladéktalanul bejelenti, ha a jogviszonya keletkezésének időpontjában vagy a jogviszonya fennállása alatt a vele közös háztartásban élő közeli hozzátartozója pénzügyi intézményben, kiegészítő pénzügyi szolgáltatást végző jogi személyben, befektetési vállalkozásban befolyással rendelkezik, illetőleg befolyást szerez.

(8) Az MNB alkalmazottja az (1)-(3) bekezdésben foglalt jogviszonya, befolyása megszüntetéséig, valamint a (4)-(7) bekezdésben foglalt kötelezettsége teljesítéséig nem vehet részt olyan döntés előkészítésében és meghozatalában, amely olyan szervezetre vonatkozik, amelyben az alkalmazott, a vele közös háztartásban élő közeli hozzátartozója befolyással rendelkezik vagy amellyel más, az (1)-(7) bekezdésben meghatározott jogviszonyban van.

(9) Az MNB alkalmazottja a jogviszonya keletkezésének időpontjában köteles nyilatkozni szövetkezeti hitelintézetben fennálló tagsági viszonyáról.

(10) Az MNB alkalmazottja a jogviszonya keletkezésekor fennálló tagsági viszonyát addig nem köteles megszüntetni, amíg a szövetségi hitelintézettel szemben tartozása áll fenn. Ezen időszak alatt azonban nem vehet részt olyan döntés előkészítésében és meghozatalában, amely arra a szervezetre vonatkozik, amelyben tagsági viszonya van.

(11) Az MNB alkalmazottja

a) a jogviszonya keletkezésének időpontjában írásban nyilatkozik arról, hogy a vele közös háztartásban élő közeli hozzátartozója pénzügyi intézménynél, kiegészítő pénzügyi szolgáltatást végző jogi személynél vagy befektetési vállalkozásnál vezető tisztségviselői jogviszonyban, felügyelő bizottsági tagsági viszonyban, munkaviszonyban, illetve munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll, és

b) haladéktalanul bejelenti, ha a vele közös háztartásban élő közeli hozzátartozójának az a) pontban meghatározott jogviszonya keletkezett.

(12) Az MNB alkalmazottja nem vehet részt olyan döntés előkészítésében vagy meghozatalában, amely érinti azt a pénzügyi intézményt, kiegészítő pénzügyi szolgáltatást végző jogi személyt vagy befektetési vállalkozást, amelynél a vele közös háztartásban élő közeli hozzátartozója a (11) bekezdésben meghatározott jogviszonnyal rendelkezik.

(13) Az MNB 49. § hatálya alá nem tartozó alkalmazottja az e §-ban foglalt bejelentéseket és nyilatkozatokat a munkáltatói jogkör gyakorlójának teszi meg.

(14) Az MNB-ben nem létesíthető olyan jogviszony, amelynek eredményeként az MNB alkalmazottja közeli hozzátartozójával irányítási (felügyeleti), ellenőrzési vagy elszámolási kapcsolatba kerülne.

(15) Az MNB az e §-ban meghatározott kötelezettségek teljesítése érdekében, annak ellenőrzése céljából az alkalmazottak által tett bejelentéseket és nyilatkozatokat a munkaviszony megszűnését követő három évig nyilvántartja.

(16) E § alkalmazásában közeli hozzátartozón a Ptk. 685. §-ának b) pontjában ilyenként meghatározott személyt és az élettársat kell érteni.

58. § (1) Az MNB monetáris tanácsának tagja csak jegybanki döntéshozói feladataival összeegyeztethető egyéb tevékenységet végezhet, pártban tisztséget nem viselhet, párt nevében vagy érdekében nyilvános közszerepléssel járó tevékenységet nem folytathat, nem lehet országgyűlési vagy önkormányzati képviselő, önkormányzati vagy állami vezető és köztisztviselő.

(2) Az MNB monetáris tanácsának tagja nem lehet gazdasági társaság vezető tisztségviselője, felügyelő bizottságának tagja.

(3) Az MNB elnöke és alelnökei további munkaviszonyt vagy munkavégzésre irányuló további jogviszonyt nem létesíthetnek.

(4) A monetáris tanács 49. § (4) bekezdésének c) pontja szerinti tagja bejelentési kötelezettség mellett létesíthet olyan további munkaviszonyt vagy munkavégzésre irányuló további jogviszonyt, amely nem eredményez összeférhetetlenséget a monetáris tanács tagjaként.

(5) A monetáris tanács tagjai létesíthetnek tudományos, oktatási, művészeti, lektori, szerkesztői, valamint jogi oltalom alá eső szellemi tevékenységet jelentő munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyt, amelyet annak létesítése előtt kötelesek bejelenteni.

(6) Az MNB monetáris tanácsának tagja az 57. §-ban és az 58. § (4) és (5) bekezdésében foglalt bejelentési, illetőleg nyilatkozattételi kötelezettségének a köztársasági elnöknel tesz eleget.

(7) Az MNB monetáris tanácsának tagjára nézve az 57. § (1) bekezdésben foglalt összeférhetlenségi szabályokat az MNB-vel fennálló munkaviszonyuk megszűnését követően is, 6 hónapig alkalmazni kell.

Vagyonynyilatkozat

58/A. § (1) Az MNB elnöke, alelnökei és a monetáris tanács 49. § (4) bekezdésének c) pontjában meghatározott tagjai, valamint a felügyelő bizottság tagjai az országgyűlési képviselőkkel azonos módon, azonos tartalommal és gyakorisággal tesznek vagyonynyilatkozatot. Az évenkénti vagyonynyilatkozatot a kötelezettség esedékessé válásának évében az azt megelőző év december 31-ei állapotára vonatkozóan, a kinevezéskor, illetve a felmentéskor esedékes vagyonynyilatkozatot a kinevezés, illetve a felmentés napjának állapotára vonatkozóan kell megtenni. A nyilatkozattételre kötelezett saját vagyonynyilatkozatához csatolni köteles a vele közös háztartásban élő házastárs- vagy élettársának, valamint gyermekeinek (hozzátartozó) az országgyűlési képviselők vagyonynyilatkozatával azonos tartalmú vagyonynyilatkozatát. A vagyonynyilatkozat - kivéve a hozzátartozó vagyonynyilatkozatát - nyilvános, annak oldalhú másolatát az Országgyűlés elnöke az Országgyűlés honlapján közzéteszi.

(2)

(3) A vagyonynyilatkozatot az Országgyűlés Mentelmi, összeférhetlenségi és mandátumvizsgáló bizottsága tartja nyilván. Az MNB elnöke, alelnökei és a monetáris tanács 49. § (4) bekezdésének c) pontjában meghatározott tagjai,

valamint a felügyelő bizottság tagjai vagyonyilatkozatára, illetve az azzal kapcsolatos eljárásra az e §-ban meghatározott eltérésekkel az országgyűlési képviselők vagyonyilatkozatára, illetve vagyonyilatkozatával kapcsolatos eljárásra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni. A vagyonyilatkozattal kapcsolatos eljárást bárki kezdeményezheti az Országgyűlés elnökénél.

(4)

58/B. § A felügyelő bizottság tagjaira nézve az 57. § (1), (3)-(6), (9)-(10) és (13) bekezdéseinek és az 58. § (7) bekezdésének rendelkezéseit alkalmazni kell.

Könyvvizsgáló

59. § Az MNB könyvvizsgálója legfeljebb öt évre kaphat megbízást, a megbízás lejártát követően 5 éven belül újra nem választható.

V. Fejezet

VEGYES RENDELKEZÉSEK

Jogosultságok

60. § (1) Felhatalmazást kap a Magyar Nemzeti Bank elnöke, hogy rendeletben szabályozza

a) az alapkamat mértékét,
b) a kötelező tartalékráta mértékét,
c) a kötelező jegybanki tartalék kiszámítását, képzésének és elhelyezésének módját, valamint a teljesítés elmaradása esetén alkalmazandó intézkedéseket,
d) a bankjegyek és az érmék (ideértve az emlékbankjegyeket és az emlékérméket is) kibocsátását, címletét, külső kiállítását, bevonását,

e) a magyar és a külföldi törvényes fizetőeszközök hamisítás elleni védelmével kapcsolatos, a 31/A. § (1) bekezdésében meghatározott technikai és egyéb feladatokat,

f) a forgalomban lévő törvényes fizetőeszközről utáncat készítésének vagy készítettetésének engedélyezési feltételeit, valamint az utáncat előállításával, nyilvántartásával, őrzésével és megsemmisítésével kapcsolatos követelményeket,

g) az euro-utáncatokra - ideértve az euro-érmékhez hasonló érmekeket és zsetonokat is - vonatkozó előírásokat a szankciókra vonatkozó szabályok kivételével, az euro-érmékhez hasonló érmekekről és zsetonokról szóló, 2004. december 6-i 2182/2004/EK tanácsi rendelet előírásainak figyelembevételével, és

h) a jegybanki információs rendszerhez szolgáltatandó információk és az információt szolgáltatók körét, a szolgáltatás módját és határidejét.

(2) Felhatalmazást kap a Magyar Nemzeti Bank elnöke, hogy az MNB 4. § (5) bekezdésében és 26. § (3) bekezdésében foglalt feladatai körében rendeletben szabályozza

a) a fizetési forgalomban a fizetési megbízások lebonyolításának - ide nem értve a számla megnyitására, a számla feletti rendelkezésre, a rendelkezés korlátozására vonatkozó szabályokat -, az ügyfelek előzetes és utólagos tájékoztatásának, továbbá a fizetési módoknak és alkalmazásuknak szabályait,

b) a készpénzforgalmazás feltételeit,

c) a pénzfeldolgozási tevékenység szabályait, és

d) az elszámolásforgalom lebonyolításának szabályait.

(3) Felhatalmazást kap a Magyar Nemzeti Bank elnöke, hogy az MNB 4. § (5) bekezdésében és a 27. § (1)-(2) bekezdéseiben foglalt feladatai körében rendeletben szabályozza

a) a Hpt. szerinti elszámolóházi tevékenységet végző szervezetek üzletszabályzatának tartalmi és formai követelményeit és a tevékenység végzéséhez szükséges szabályzatokra vonatkozó követelményeket;

b) a Tpt. szerinti elszámolóházi tevékenységet végző szervezet esetében üzletszabályzatának tartalmi és formai követelményeit, továbbá

ba) az ügyfelekkel való jogviszony keletkezésére, megszűnésére vonatkozó szabályokat,

bb) az ügyfelekkel szemben meghatározandó pénzügyi és technikai feltételeket,

bc) az elszámolás és a teljesítés rendjét,

bd) a kockázatok kezelésének szabályait,

- be*) a kötelező biztosíték képzésének, felhasználásának szabályait,
- bf*) a tőzsdei ügylet elszámolásához kapcsolódó kötelezettségvállalás szabályait,
- bg*) a garanciaalapok képzésének, igénybevételének, kezelésének szabályait,
- bh*) a szolgáltatást igénybe vevők részére felszámított díjak megállapításának alapelveit;
- c*) a központi értéktár esetében
- ca*) az ügyfelekkel való jogviszony keletkezésére, megszűnésére vonatkozó szabályokat,
- cb*) az ügyfelekkel szemben meghatározandó pénzügyi és technikai feltételeket,
- cc*) a szolgáltatást igénybe vevők részére felszámított díjak megállapításának alapelveit,
- cd*) a kockázatok kezelésének szabályait;
- d*) a központi szerződő fél tevékenységet végző szervezet esetében
- da*) az ügyfelekkel való jogviszony keletkezésére, megszűnésére vonatkozó szabályokat,
- db*) az ügyfelekkel szemben meghatározandó pénzügyi és technikai feltételeket,
- dc*) a tőzsdei ügylet teljesítéséhez kapcsolódó kötelezettségvállalás szabályait,
- dd*) a kockázatok kezelésének szabályait,
- de*) a kötelező biztosítékok képzésének, felhasználásának szabályait,
- df*) a garanciaalapok képzésének, igénybevételének, kezelésének szabályait, és
- dg*) a szolgáltatást igénybe vevők részére felszámított díjak megállapításának alapelveit.

(4) Az MNB elnökének rendelete esetében az igazságügyért felelős miniszter véleményét nem kell kikérni.

(5) Az (1) bekezdés *a*), illetve rendkívüli esetben az (1) bekezdés *b*) pontja alapján kiadott rendelet rendelkezhet úgy is, hogy a kihirdetés napján, vagy a rendeletben meghatározott, a kihirdetést követő időpontban lép hatályba.

(6)

(7) Az (1) bekezdés *c*) pontja alapján kiadott rendeletet annak hatálybalépése előtt 15 nappal kell kihirdetni.

(8)

60/A. §

61. § (1) Az MNB jogosult

a) a hitelintézetek,

b) a posta,

c) a Magyar Államkincstár,

d) a Hpt. és a Tpt. szerinti elszámolóházi tevékenységet végző szervezetek,

e) a központi értéktár,

f) az e törvényben foglalt feladatai ellátásához bármely más belföldi személy vagy szervezet és

g) külföldi személy vagy szervezet

részére forintban és külföldi pénznemben bankszámlát vezetni.

(2) Az MNB a 4. § (1)-(7) bekezdéseiben foglalt feladatai ellátása során jogosult forintban, külföldi pénznemben és nemesfémekkel a pénzügyi és kiegészítő pénzügyi szolgáltatási tevékenység körébe tartozó bármely egyéb műveletet végezni.

(3) Az MNB a 4. § (1) és (7) bekezdésében meghatározott feladata ellátása során a Bszt. 5. §-a (2) bekezdésének *a*) és *b*) pontjában meghatározott befektetési szolgáltatási tevékenységet kiegészítő szolgáltatást végezhet.

62. § (1) Az MNB-t jegybanki feladatainak ellátásával összefüggésben keletkező követelése alapján belföldi adósának bármilyen címen birtokába jutott vagyona felett törvényes zálogjog illeti meg. Az MNB követelését törvényes zálogjoga alapján a zálogtárgyaktól bírósági eljárás nélkül, a legalkalmasabbnak talált módon elégítheti ki. E rendelkezéseket értelemszerűen alkalmazni kell az MNB rendelkezésére bocsátott óvadékból történő kielégítésre is.

(2) Jegybanki feladatai ellátásával összefüggésben az MNB javára szolgáló zálogjog és óvadék esetében a csődeljárásról, a felszámolási eljárásról és a végelszámolásról szóló 1991. évi XLIX. törvény ilyen biztosítékok közvetlen érvényesíthetőségének korlátozására vonatkozó rendelkezéseit nem kell alkalmazni.

(3) Az (1) és (2) bekezdés rendelkezéseit alkalmazni kell az Európai Unió másik tagállamának központi bankja, valamint az Európai Központi Bank javára, a központi banki feladataik ellátásával kapcsolatosan nyújtott biztosítékokra is.

(4) Az MNB a 7. és a 14. §-ban meghatározott tevékenységéből eredő, a hitelintézetekkel szemben keletkezett követeléseit a hitelintézetek részére vezetett számlák terhére - a téves bejegyzés helyesbítését követő sorrendben - elégítheti ki.

63. § Az MNB ellen bírósági eljárás belföldön csak székhelyén indítható. Ez a rendelkezés nem vonatkozik a munkaviszonyból származó perekre.

64. § Az MNB könyveinek és e könyvekből vett cégszerűen aláírt kivonatoknak közokirati bizonyító erejük van.

Az MNB jövedelemszabályozása

65. § (1) Az MNB a részvényes döntése alapján fizet a tárgyévi eredményéből vagy az eredménytartalékból osztalékot. Az osztalékfizetési kötelezettséget a tárgyévi beszámolórol a részvényesnek a 46/A. § *b*) pontjában foglaltak szerint hozott határozatát követő 8 napon belül kell teljesíteni.

(2) Az MNB osztalékfelőleget nem fizet.

(3) Amennyiben a tárgyévi veszteség összege az eredménytartalékot meghaladja, a különbözetet a központi költségvetés közvetlenül az eredménytartalék javára a tárgyévi beszámolórol a részvényesnek a 46/A. § *b*) pontjában foglaltak szerint hozott határozatát követő 8 napon belül megtéríti.

VI. Fejezet

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK JOGSZABÁLYAIHOZ VALÓ KÖZELÍTÉS

66. §

VII. Fejezet

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

67. § (1) Az MNB számára feladatot

a) a pénzforgalommal, pénzforgalmi szolgáltatással és a hatáskörébe tartozó kiegészítő pénzügyi szolgáltatási tevékenységek engedélyezésével kapcsolatos feladatkörében törvény,

b) az *a*) pontban meghatározottakon kívül e törvény állapíthat meg.

(2) Az (1) bekezdésben említett feladatnak összhangban kell állnia az MNB-nek az e törvényben meghatározott jegybanki feladatával és felelősségével.

67/A. §

68. §

69. § (1) Az MNB-nek - a (2) és (3) bekezdésben meghatározott kivétellel - sem belföldi, sem külföldi szervezetben nem lehet részesedése.

(2) Az MNB részesedést szerezhet

a) a tevékenységével összefüggően létrehozott,

b) a hitelintézetek között országos elszámolásforgalom lebonyolítására létrehozott,

c) tőzsdei, elszámolóházi, központi értéktári és központi szerződő fél tevékenységet végző szervezetben.

(3) Az (1) bekezdés nem alkalmazandó az MNB 4. § (1) és (7) bekezdésében meghatározott feladatainak teljesítése során végrehajtott műveletei keretében történő, szabályozott piacra bevezetett, tagsági jogokat megtestesítő értékpapírok megszerzésére, azzal, hogy az MNB nem szerezhet minősített befolyást a kibocsátóban. Az MNB a 4. § (1) és (7) bekezdésében meghatározott feladatai keretében nem szerezhet meg közvetlenül a kibocsátótól tagsági jogokat megtestesítő értékpapírokat.

70. § A Gt. rendelkezéseit az MNB tekintetében az e törvényben meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni.

71. § (1) E törvény hatálybalépését megelőzően az MNB által a központi költségvetésnek nyújtott hitelek feltételeinek piaci körülményeket kell tükrözniük.

(2) A privatizációs bevételekből legalább akkora részt, mint amelyre az MNB az állami vagyon értékesítéséhez hitelt nyújtott, az MNB-vel szemben fennálló államadósság csökkentésére kell fordítani.

(3) Az MNB az Országos Betétbiztosítási Alapnak - kérésére - sürgős, rendkívüli, a pénzügyi rendszer egészének stabilitását és a pénzforgalom zavartalanságát veszélyeztető esetben a monetáris finanszírozás 16. § (1) bekezdése szerinti tilalmának betartásával hitelt nyújthat, amelynek lejáratát legfeljebb három hónap lehet.

71/A. § A jegybanki ellenőrzés a 2004. május 1-je előtt kibocsátott, az ellenőrzött cselekmény elvégzésekor vagy esemény bekövetkeztekor, illetve állapot fennállásakor még hatályos pénzforgalmi jogszabályok, az MNB engedélyezési hatáskörébe tartozó pénzügyi és kiegészítő pénzügyi szolgáltatások végzésének egyes feltételeiről szóló jogszabály, valamint a jegybanki rendelkezések megtartására is kiterjed.

72. § (1) Ez a törvény - a (2) bekezdésben meghatározott kivételekkel - a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

(2) A 17. § 2002. január 1-jén, a 65. § (4) bekezdése 2003. január 1-jén lép hatályba.

(3) A 2001. év eredményének megállapításakor az MNB törvény 2001. január 1-jén hatályos 20. §-ának (1) és (2) bekezdéseit, a 2002. évi osztalékfelőleg-fizetési kötelezettség megállapításakor az MNB törvény 2001. január 1-jén hatályos 78. §-ának (4) bekezdését, a kiegyenlítési tartalékokkal kapcsolatos fizetési kötelezettség teljesítésére pedig a törvény 17. §-ának (4)-(5) bekezdéseit kell alkalmazni.

(4)

73. §

74. §

75. §